

19.11.2025

Kunta- ja alueosasto
Neuvotteleva virkamies
Marja Liukko

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain hyvityksen enimmäismäärän tarkistamisesta

Hyvityksen enimmäismäärän tarkistaminen

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) 21 §:ssä säädetään hyvityksestä, joka työnantaja on määrättävä maksamaan irtisanotulle, lomautetulle tai osa-aikaistetulle työntekijälle, jos työnantaja on irtisanonut, lomauttanut tai osa-aikaistanut työntekijän jättäen tahallisesti tai huolimattomuudesta noudattamatta, mitä lain 5 ja 7–9 §:ssä säädetään yhteistoimintaneuvotteluista. Hyvityksen määräksi on 21 §:ssä säädetty 30 000 euroa. Lain 22 §:n mukaan lain 21 §:ssä säädetyn hyvityksen enimmäismäärä tarkistetaan rahan arvon muutosta vastaavasti kolmivuotiskausittain valtioneuvoston asetuksella.

Hyvityksen enimmäismäärä on tarkistettu edellisen kerran valtioneuvoston asetuksella 1200/2022. Asetus tuli voimaan 1.1.2023. Asetuksen 1 §:n mukaan hyvityksen enimmäismäärä on rahan arvon muutosta vastaavasti 39 895 euroa. Tarkistus tehtiin aiemmasta poiketen valtiovarainministeriössä erillään yrityksiä ja yhteisöjä koskevasta yhteistoimintalainesta. Aiemmin käytäntönä on ollut, että hyvitys on ollut yhdenmukainen yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain sekä yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain kanssa. Uusi yrityksiä ja yhteisöjä koskeva yhteistoimintalaki (1333/2021) tuli voimaan 1.1.2022. Uuden yhteistoimintalain 44 §:ssä säädettiin hyvityksen määräksi 35 000 euroa ja 45 §:ssä rahamäärä tarkastettavaksi kolmen vuoden välein valtioneuvoston asetuksella. Näin ollen julkisia ja yksityisiä toimijoita koskeva hyvitys ei voi enää olla euromäärältään täysin yhdenmukainen, eikä muutosajankohta noudata samaa sykliä.

Hyvityksen enimmäismäärän tarkastuslaskennassa on käytetty Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksiä (2015=100). Kuluttajahintaindeksin pisteluku oli vuoden 2022 lokakuussa 115,99 ja vuoden 2025 kesäkuussa 122,53. Hyvityksen tarkistetuksi arvoksi saadaan $(122,53/115,99) * 39 895 = 42 144,45$ euroa.

Hyvityksen enimmäismääräksi ehdotetaan pyöristämiskäytännön mukaisesti 42 144 euroa. Euromäärä olisi yhdenmukainen yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetussa laissa säädetyn hyvityksen kanssa sen jälkeen, kun se olisi vastaavasti tarkistettu.

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksen mukaisen hyvityksen enimmäismäärän tarkistuksen (5,6 %) taloudelliset vaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Hyvitys voidaan tuomita maksettavaksi vain, jos työnantaja on irtisanonut, lomauttanut

tai osa-aikaistanut työntekijän jättäen tahallisesti tai huolimattomuudesta noudattamatta, mitä lain 5 tai 7–9 §:ssä säädetään yhteistoimintaneuvotteluista. Hyvityksen suuruutta määrättäessä otetaan lain 21 §:n 2 momentin mukaan huomioon yhteistoimintavelvoitteen laiminlyönnin aste ja työnantajan olot yleensä sekä työntekijään kohdistetun toimenpiteen luonne ja hänen työsuhteensa kesto aika. Jos työnantajan laiminlyönniä voidaan pitää vähäisenä, hyvitys voidaan jättää tuomitsematta.

Kunnissa ja hyvinvointialueilla käytettyjen työvoiman käytön vähentämistä käsittelevien yhteistoimintaneuvotteluiden määrä vaihtelee vuosittain, mutta on ollut viime vuosina kasvusuunnassa. Henkilöstöön kohdistuvat sopeutustoimet kasvoivat vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna sekä kunnissa että hyvinvointialueilla. Vuonna 2024 taloudellisista syistä johtuen yhteistoimintaneuvotteluita on käyty noin 20 prosentissa kuntaorganisaatioita ja 35 prosentissa hyvinvointialueita. Vuonna 2025 sopeutumistoimien arvioidaan edelleen lisääntyvän, erityisesti hyvinvointialueilla.¹

Yhteistoimintaneuvotteluiden tavoitteena on hoitaa neuvotteluprosessit virheettömästi, jolloin hyvityksiä koskevia kanteita ei olisi tarpeen nostaa tai ne eivät menestyisi. Valtiovarainministeriön käytettävissä ei ole tietoa tapausten lukumääristä, joissa hyvitys olisi tuomittu työnantajan maksettavaksi. Käytettävissä ei ole siten tarkempia tietoja myöskään sellaisista tapauksista, joissa hyvitys olisi tuomittu täysimääräisenä. Tällaisten tapausten määrä arvioidaan kuitenkin hyvin vähäiseksi.

Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on laadittu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Asiassa on kuultu Julkisan alan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:tä, Julkisen alan unioni JAU ry:tä, Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö Sote ry:tä sekä Kunta- ja hyvinvointityönantajat KT:ta.

Pääsopijajärjestöillä ei ollut asetusehdotukseen kommentoitavaa. Kunta- ja hyvinvointityönantajat KT ei pitänyt enimmäismäärän tarkistamista perusteltuna sen johtaessa tilanteeseen, jossa kunnissa ja hyvinvointialueilla sovellettava hyvitys nousisi huomattavasti korkeammaksi kuin yrityksissä ja yhteisöissä, ja siten kunnille ja hyvinvointialueille tulisi näitä ankarampi seuraamus samankaltaisesta rikkomuksesta.

Asetusehdotusta ei ole asian vähäisen yleisen merkityksen vuoksi tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Voimaantulo

Asetus esitetään tulevaksi voimaan 1.1.2026. Asetuksella kumotaan aiempi asiasta annettu valtioneuvoston asetus (1200/2022).

---

¹ Lähde: KT:n ajankohtaistiedustelu 2024. Tiedusteluun vastasi 207 kuntaa ja kuntayhtymää, 23 hyvinvointialuetta ja hyvinvointiyhtymää. Tiedustelussa on raportoitu kuntaorganisaatioiden ja hyvinvointialueiden tulokset, joiden osalta vastaajat kattoivat 76 % kuntien ja 97 % hyvinvointialueiden henkilöstöstä.